

Josep Maria Riba: el temple com espai de diàleg

Dc, 15/04/2015 per Eloi Aran Sala

[Betel. Arquitectura, Art i Religió](#)

Aquest passat dilluns 13 d'abril va tenir lloc la segona sessió del seminari intern sobre patrimoni sacre de la Fundació Joan Maragall, on vam comptar amb les ponències de **Josep Maria Riba**, director del MEV, i dels arquitectes **Tom Ivars i Guillermo Maluenda**, autors de la parròquia de Sant Francesc de Paola, a Diagonal-Mar. D'aquesta darrera intervenció en parlaré en un altre moment, així que avui em faig ressó de la xerrada d'en Josep Maria Riba.

La xerrada va tenir una primera part teòrica i una segona relacionada amb les experiències de l'autor. A la part teòrica, es va fer un recorregut per textos del Nou Testament ([1Cor 6,19](#); [Lc 19,45-48](#); [Jn 2,13-22](#); [Ac 4,32-35](#)), els documents conciliars ([LG 2,9](#); [SC 6,1 i 7,122-123-124](#)) i també post-conciliars (Capítol 5). A resulta d'aquest estudi ens adonem de la importància de la comunitat en el disseny d'espais sacres i de com cal cercar en tot moment una "actuosa participatio" que condueixi sense distraccions a l'assemblea cap a la celebració del Misteri. Com a reflexió personal, que deixo aquí apuntada, no deixo de preguntar-me com fer compatible la dimensió litúrgica amb la kerygmàtica en un mateix espai quan la celebració ja ha finalitzat. Certament que la permanència de seu, altar i ambó emmarcats en un ampli presbiteri és ja en ella mateixa un anunci de la fe que s'hi celebra (i està molt bé que així sigui), però resta per solucionar l'encaix d'aquest espai únic amb altres sub-espais, potser de caràcter més efímer, que ajudin a l'economia de l'espai i a l'anunci evangèlic.

Posteriorment, Josep Maria Riba va presentar les diverses experiències en diàleg amb artistes que s'han esdevingut en l'espai cultural de **l'Albergueria de Vic**, un lloc on crear una base de confiança entre els teòlegs, els tècnics i els artistes. Pels nostres ulls van anar passant les propostes de **Fernando Prats**, **Ernest Altés**, **Francesc Morera**, **Cinto Casanova sj**, **Jordi Marcet i Rosa Vila**, **Jorge Rojas-Goldstak**, **Ferran Vives**, **Jordi Díez** i **Matteo Ferroni**. Les propostes eren ben diverses i tractaven diferents temàtiques: des del video-art, les capelles itinerants, la ceràmica o el treball amb les òsties (imatge: una intervenció de

Fernando Prats). El testimoni d'aquestes iniciatives artístiques va resultar molt suggerent perquè obliguen a repensar la forma com es presenta la fe i no actuar per pura inèrcia o mimetisme, és a dir, entrar de ple en les noves metodologies que demana la Nova Evangelització. Per exemple, qui deixaria una paret en blanc en un espai sacre per projectar-hi un retaule elaborat a través del video-art? o qui reprendria la idea de les capelles itinerants com una forma de crear xarxa comunitària?. La intervenció va finalitzar amb una breu presentació de [Catalonia Sacra](#), el portal de Patrimoni Artístic dels bisbats a Catalunya, tota una bona mostra d'aquesta voluntat de diàleg entre el patrimoni físic, el cultural, la fe i la societat.

Nota: El **dissabte 23 de maig a les 11:00h**, els membres del seminari hem estat convidats a visitar la nova Parròquia de Sant Antoni Maria Claret del Bisbat de Sant Feliu amb els seus arquitectes. Aquesta és una bona manera de portar la reflexió al terreny "in situ" i un dels primers fruits d'aquesta iniciativa que va començar tot just fa uns mesos. Per més informació us podeu adreçar a patrimonisacre@fundaciojoanmaragall.org